No. 76. DONDERDAG 30 JUNIJ. 1864.

EEN EN VEERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT, geschiedt op **Dingsdag, Donderdag** en **Zaturdag.** De prijs is per DRIE MAANDEN te ASSEN **f 2.30**, buiten ASSEN franco per post **f 2.45.** — De prijs der ADVERTENTIEN is van een tot vijf regels **f 1.00**, en voor elken regel meer **f »-15**, behalve **f „-35** zegelregt. Groote regels naar plaatsruimte.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

De oorlog is hervat.

Het was een Vorstelijke bode. Prins *Albrecht*, die aan den Vorstelijken bevelhebber *Frederik Karel* daartoe de bevelen van Z. M., bij de gratie Gods Koning van Pruissen, overbragt.

Den 26sten dezer, des morgens ten 6 ure, werden de vijandelijkheden voor Alsen weder aangevangen. De vijand heeft zijn vuur op nieuw geopend uit de batterijen bij Ravenskobbel, Schnabek-Hage en ten Zuiden van den Sandberger molen. Van de Deensche zijde is de blokkade weder officiëel berigt.

Drie Deensche oorlogschepen onder parlementaire vlag, zijn in de haven van Dantzig binnengekomen, om de blokkade aan te kondigen. De neutrale schepen hebben 20 dagen tijd om zich uit de haven te verwijderen.

Ongeveer een 20tal Deensche oorlogsbodems kruist voor het eiland Fehmarn; aan boord van dit escader bevinden zich 5000 landingstroepen.

Het eiland is, zooals men weet, bezet door 2000 man Pruissen.

Twee Duitsche stoombooten zijn het Eider-kanaal doorgetrokken en voortgestoomd tot onder het bereik van het geschut van Friedrichsort.

Onderscheidene kleine vaartuigen zijn langs den spoorweg naar Sleeswijk vervoerd; men denkt, dat zij bestemd zijn, om de Pruisen naar Funen over te brengen.

In den nacht van den 26sten dezer kwam te Lubeck de stoomboot »Ellida" van Malmö aan; zij was niet ver van Wismar door Deensche oorlogschepen aangehouden. Evenzoo de stoomboot »Bager", die eenige uren later daar de reede bereikte. Laatstgenoemd vaartuig kwam van Kopenhagen, waar men reeds wist, dat des morgens het vuur op Alsen was geopend.

De Deensche Rijksraad werd denzelfden dag door den President-Minister *Monrad* geopend.

In de troonrede wordt het volgende gezegd:

»De Rijksraad wordt thans reeds geopend, ten einde hem de goedkeuring te vragen op de maatregelen, die tot hiertoe door de Regering zijn genomen en zijne toestemming voor hetgeen verder zal worden gedaan.

»Wij zijn aangevallen door een vijand, magtiger dan wij, omdat wij de toezeggingen van 1851 en 1852 niet zouden hebben vervuld. Vóór het uitbreken van den oorlog weigerde men in conferentie te treden met de Mogendheden, die het tractaat van 1852 hadden onderteekend, en gemeenschappelijk met deze te onderhandelen.

»Nadat men zich van het grootste deel van het schiereiland heeft meester gemaakt, bewilligt men in eene conferentie, maar verklaart zich door de bepalingen van 1851 en 1852 niet meer gebonden.

»Toen Engeland en de onzijdige Mogendheden op de conferentie voorstelden, dat wij het land ten zuiden van de Slei en de Dannewirke zouden afstaan, besloten wij, dat zware offer te brengen.

»De Duitsche Mogendheden hebben het echter niet aangenomen.

»Wij kunnen niet meer ten offer brengen en hebben de voorstellen daartoe afgewezen, overtuigd, dat ons neen het neen is van het Deensche volk.

»God leide de harten van hen, die het lot van Europa in handen hebben; dat althans op ééne plaats de sympathie tot eene krachtige medewerking leide."

De Deensche troonrede geeft in korte trekken met juistheid den staat der zaken aan.

De Duitschers hebben geen vrede gewild; zelfs hun laatste verklaring, dat zij in een wapenstilstand zouden toestemmen, ging gepaard met voorwaarden, die met eene weigering gelijk stonden.

Zoo al dit schijnbaar verzoenende voorstel nog gedaan werd, dan moet het alleen toegeschreven worden aan de zucht van alle betrokken partijen, om de verantwoordelijkheid van het weder uitbreken van den oorlog van zich af te werpen.

En dit is niet enkel het gehoorzamen aan een hooger moreel beginsel; daarom bekommert zich een *von Bismarck-Schönhausen* niet meer, maar die poging om de schuld van zich af te werpen, is vooral het gevolg van het besef, dat men niet weet *waarom* er oorlog wordt gevoerd.

Gelijk al wat onzuiver, onedel en logenachtig is den toets van den tijd niet weerstaan kan, zoo moet men ook thans in Pruissen zelf erkennen niet te weten wat eigenlijk met den oorlog bedoeld wordt.

Vooreerst, wat stellen de »heirscharen« van den Koning van Pruissen zich voor?

De bezetting van het kleine strookje van het vasteland van Jutland, dat achter het Liimfjord gelegen is?

Maar dit is niet de moeite waard om er een oorlog over te voeren. De bezetting of verovering van de eilanden van Denemarken alzoo.

Gesteld, dat zij daarin slagen, wat dan?

Zal dan Pruissen verklaren: ik heb, omdat ik sterker ben, uw land kunnen veroveren en daarom is het nu mijn eigendom?

Maar wat blijft er dan over van de oorspronkelijke reden om oorlog te voeren; dan zal toch gansch Duitschland en Oostenrijk, dat aan het verraad medepligtig zou zijn, zich tegen Pruissen moeten verklaren.

Is het daarentegen Pruissen te doen om Denemarken te dwingen, de beloften van 1852 ten opzigte van Sleeswijk gedaan, te vervullen, dan heeft het nu terrein genoeg bezet om dit Rijk daartoe te noodzaken.

Of is het eindelijk het bewustzijn van de geschonden regten van den wettigen Hertog van Sleeswijk?

Wat beduidt dan die bescherming eerst van den Hertog van Augustenburg en later, toen Rusland er mede te voorschijn trad, van de aanspraken des Groot-Hertogs van Oldenburg. Logen, bedrog was de geheele Sleeswijk-Holsteinsche oorlog: nu reeds komt de onedele politiek van *von Bismarck* aan het licht.

Pruissen zelf gevoelt het en de *Köln. Zeit.* waarschuwt in zijn jongst artikel voor de gevolgen, die de Bismarcksche staatkunde voor het Vaderland hebben kan. Toen, zegt zij, de heer *von Bismarck* zijne dépêche naar Weenen schreef, waarin hij Oostenrijk de pistool op de borst zette en Graaf *Rechberg* uitnoodigde zijn gansche politieke gedragslijn te veranderen, verzekerde hij, dat hij niet alleen van Rusland, maar ook van Frankrijk verzekerd was. Wat het eerste Rijk betreft, de uitkomst heeft geleerd, dat hij daarin waarheid sprak. Maar zooveel te grooter zal de dwaling zijn, waarin het blijken zal, dat hij zich met betrekking tot Frankrijk bevindt.

Wanneer men te Parijs kennis draagt van de triple alliantie, dan zal Frankrijk niet langer zijne bedoelingen verbergen; Keizer *Napoleon* heeft het reeds meermalen getoond, dat hij de kunst van verrassen even goed verstaat als de heer *von Bismarck*.

De Pruissische Minister van Buitenlandsche Zaken speelt een hoog spel, en even als de meeste roekelooze spelers wordt hij door het geluk begunstigd; maar wat er bij dit spel te winnen is, een strook meer van Noordelijk Sleeswijk, is voor Duitschland niet eens wenschelijk en staat in geen verhouding tot datgene, wat Pruissen thans op het spel zet.

Nog een ander zonderling karakter had deze oorlog en nog zonderlinger is het geworden door het drievoudig verbond. Het geldt de bevrijding, zoo heet het, van een volk, dat de verdrukking van overheerschers moede is, dat zijn eigen Vorst op den troon wil zien van hem, die onwettig de kroon draagt. Als Bondgenooten nu van dat vrijheidlievende volk treden op: de Vorsten, die Polen verdeelden!

De Keizer die Warschau in staat van beleg verklaarde; de Keizer die Venetie en Gallicie met zijne troepen in bedwang houdt, die de Hongaren dwingt zijne onderdanen te wezen; de Koning die Silezie erfde, die de vertegenwoordigers zijns volks het regt ontnam om in naam van dat volk te spreken. En tot overmaat van spot met de heiligste beginselen zegt het drietal tot het vrijheidlievende volk: »gij wilt den Koning van Denemarken niet; gij wilt den Hertog van Augustenburg tot Vorst. Daarom geven wij U — den Groot-Hertog van Oldenburg!

Alle Oostenrijksche dagbladen keuren de hervatting van den oorlog af. De *Presse* wijst er op, dat de oorlogvoerende partijen slechts slagtoffers zijn van een eens gekozen stelsel en dat er geen hartstogt in het spel is. Denemarken, zegt zij, voert oorlog om een revolutie te voorkomen; Pruissen om afleiding te geven aan de dringende binnenlandsche gebeurtenissen; Oostenrijk uit getrouwheid aan een gesloten verbond.

Volgens hetzelfde blad zou de Keizer van Rusland bij zijn bezoek te Berlijn gezegd hebben:

»De verbonden Mogendheden mogen op hare hoede zijn als zij den oorlog te ver drijven; ik kan er niet voor instaan, dat Rusland dan onzijdig zou blijven.«

Onder dat te ver drijven zou volgens de *Presse* moeten verstaan worden het bezetten der Deensche groote eilanden. In overeenstemming met die verklaring, die tot tallooze conferentien tusschen de diplomaten aanleiding moet hebben gegeven, zou zijn het zenden van het Russische escader naar de Oostzee, dat Rusland thans doet voorkomen als voor zijne oefening in die wateren te manoeuvreren.

De Engelsche Regering heeft in het Parlement verklaard, dat zij, even als de Fransche en Russische, nog onzijdig zou blijven — ook omdat Denemarken, wat de *aanleiding* tot den oorlog betreft, in 't ongelijk was.

Maar als Kopenhagen genomen of Koning *Christiaan* gevangen werd genomen, *dan* zou men — *zien.*

En als nu het Parlement eens verklaarde: »Denemarken moet worden bijgestaan!"

Dan zou Lord *Palmerston* dat Parlement ontbinden en de kwestie laten beslissen door het *Volk.*

Ziedaar de politiek — van *Palmerston?*

Neen! van Koningin *Victoria.*

En als het Engelsche Volk riep: oorlog tegen Duitschland?

Dan zou *Palmerston* in de handen wrijven van genoegen en zingen: »*rule Brittannia!*"

De heer *D'Israëli* heeft aangekondigd, dat hij een votum van wantrouwen tegen de Regering zal indienen.

Dit zal eene hevige en belangrijke parlementaire bataille veroorzaken.

Als de Pruissen en Oostenrijkers maar niet te snel voorwaarts dringen.

Tijd te winnen — is nu de beste tactiek voor Denemarken.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Naar men verneemt, moet eene villa, gelegen naast het gemeente-badhuis te Scheveningen, bestemd voor Z. K. H. den Grootvorst-troonopvolger *Nicolaas* van Rusland, voor twee maanden gehuurd zijn.

— Bij het bezoek der congres-leden in de Haarlemmermeer, heeft de heer *Amersfoordt* eene aanspraak gehouden in de kerk, die gevuld was met eene bijzonder talrijke schare heeren en dames, boeren en boerinnen. Spreker herinnerde in zijne inleiding, dat voor negentien jaren aldaar op de plek, waar hij thans het woord voerde, het water nog zoo hoog stond, dat het reikte tot de galerij, waar op dezen oogenblik een honderdtal kinderen vereenigd waren, op dezelfde plek geboren; voorts, dat ook voor 19 jaren het eerste Landhuishoudkundig Congres gehouden werd, sedert gevolgd door 18 andere, wier nut voor den landbouw hij roemde. Hij deed uitkomen, dat Koning *Willem I* den roem toekomt, de droogmaking van het Haarlemmermeer te hebben in het leven geroepen; dat die Vorst het geld niet aan vreemdelingen, maar aan het volk zelf vroeg en het van de natie kreeg. Met de stoomgemalen, nu nog in werking, werd het grootsche doel bereikt; wat water was, is in droogte herschapen, en de kleinzoon van genoemden Souverein is daardoor in staat gesteld de sommen terug te geven aan hen, die zijnen grootvader hadden geleend. De geheele polder is aan den landbouw geschonken, en spreker verheugt zich hierover. De landbouw heeft door eigen kracht de middelen verschaft, om aan te vullen, wat nog aan het geschenk ontbrak. Spreker wees vervolgens nog eens op het nut der Landhuishoudkundige Congressen en Landbouw-Maatschappijen, inzonderheid wat betreft het bekend worden met alles, wat strekken kan, om den landbouw volkomen te maken. In de gemeente Haarlemmermeer — zeide hij — wordt aanhoudend, het geheele jaar door, gedaan, wat het Congres gedurende drie dagen doet; hier wordt dag aan dag elk landbouwbelang besproken; hier leert men elkander, en dit geschiedt door landbouwers uit de onderscheidene provinciën des Rijks. Met lof gewaagde spreker van hen, die zich van elders in deze gemeente hebben nedergezet. Hierna sprak de heer *Amersfoordt* een kort woord over de kleederdragt van den landbouwenden stand. Uit elke provincie heeft de daar aangekomene de provinciale kleeding medegebragt, zoowel als den vorm der woning. Hij schetste de eigenaardigheden der kleeding, die voor de vrouw landbouweres vereischt wordt, en wees op de elf Nederlandsche provinciën, op dezen oogenblik daar vertegenwoordigd door vrouwen, die zich daartoe bereidvaardig hadden getoond. Hij voegde er bij, dat de Fransche kleeding, die door enkelen begint gevolgd te worden, geene goedkeuring verdient, en deelde mede, dat hij op eene reis, naar Frankrijk gedaan, en waar hij met voorname landbouwers in aanraking is geweest, gelegenheid had de Fransche landbouwkleederdragt met de Nederlandsche te vergelijken: het oud Hollandsch karakter moet men blijven in eere houden en niet roekeloos verwerpen. Na vervolgens de bestemming van den landbouw te hebben aangetoond, wijdde hij nog eenige woorden aan de invoering van stoomwerktuigen voor het landbouwbedrijf en stelde hunne hooge belangrijkheid voor de ontwikkeling van den landbouw in het licht.

— Van Rijkswege wordt eene instelling van onderwijs in Indische taal-, land- en volkenkunde opgerigt en te Leiden gevestigd.

Het onderwijs omvat:
a. de Indische taal- en letterkunde;
b. de land- en volkenkunde van Nederlandsch Indie;
c. de geschiedenis van Nederlandsch Indie;
d. het publiek regt en het stelsel van bestuur in Nederlandsch Indie;
e. de godsdienstige wetten, volksinstellingen en gebruiken in Nederlandsch Indie.

De leeraren worden door Z. M. den Koning benoemd en voeren den titel van hoogleeraar.

Zij genieten uit 's Rijks Schatkist eene vaste jaarwedde Bovendien kunnen een of meer privaat-docenten worden benoemd.

Ieder, die als student aan de instelling wordt ingeschreven, stort bij den aanvang van elk studiejaar eene som van f 200. Hij verkrijgt daardoor den toegang tot de lessen der instelling. Zij, die slechts enkele lessen wenschen te volgen, betalen, mede bij den aanvang van elk studiejaar, voor lessen, die gegeven worden:
éénmaal 's weeks f 10;
tweemaal 's weeks f 20;
driemaal 's weeks f 30;
vier- of meermalen 's weeks f 40.

Deze gelden worden in 's Rijks Schatkist gestort.

Van de lessen, in dit artikel genoemd, zijn die der privaat-docenten uitgezonderd.

Z. M. behoudt zich voor, de verdere voorschriften omtrent de inrigting bij maatregel van bestuur te geven.

Deze wet treedt in werking op den 1sten Julij 1864.

Bestaande voorschriften betreffende de opleiding van candidaat-ambtenaren voor de dienst in Nederlandsch Indie vervallen met de invoering dezer wet.

— In den vroegen morgen van Zaturdag 25 Junij overleed op het slot Rosenstein op twee en tachtigjarigen leeftijd *Willem I*, Koning van Wurtemberg. Zoo Nederland misschien eenige naauwere betrekking tot hem gevoelt, als de vader van onze Koningin, hij verdient boven velen der zes en dertig gekroode Vorsten van Duitschland de achting en sympathie van een vrij volk. Van zijne troonsbeklimming af (30 October 1816) toonde de eerste Koning van het voormalig Hertogdom Wurtemberg een waarlijk vrijheidlievenden, constitutionelen zin. Zoo hij al in 1847 een coup d'état tot stand bragt, hij deed dit omdat de stenden van geene constitutionele regeringswijze wilden weten; hij regeerde zonder stenden totdat, twee jaren later, de oud-Wurtembersche partij haar crediet verloren had, vooral door 's Konings vrijzinnig bestuur; toen riep hij weder eene vertegenwoordiging bijeen, en de liberale geest, die deze toen reeds kenmerkte, is haar, dank zij 's Konings verstandig beleid, steeds bijgebleven. Toen in 1810 eene zamenzwering tegen hem ontdekt werd, schonk hij den belhamels vergiffenis en hielp hen uit eigen middelen naar Amerika. In 1848 deed hij de concessiën, die de gebeurtenissen van dien tijd vorderden; hij erkende echter slechts met tegenzin de Frankforter bondsconstitutie. De Koning van Pruissen vond in hem steeds een krachtig strijder voor de zelfstandigheid en onafhankelijkheid der Duitsche middenstaten; evenzoo wist hij lang weerstand te bieden aan ultramontaanschen invloed, en zoo er al een concordaat met Rome tot stand kwam, toen de algemeene geest des volks er zich met kracht tegen verzette, aarzelde de Koning niet het in te trekken.

Koning *Willem* is driemalen gehuwd. Zijn eerste huwelijk met de Prinses *Charlotte* van Beijeren werd met wederzijdsch goedvinden, nadat het op verlangen van *Napoleon* in 1808 gesloten was, ontbonden. In 1816 huwde hij met *Catharina* van Rusland, en in 1819 na den dood zijner tweede gemalin, met *Pauline* van Wurtemberg. Uit zijn tweede huwelijk had hij twee dochters, waarvan de jongste, *Sophie*, de gemalin werd van onzen Koning Zijn derde huwelijk schonk hem twee dochters en een zoon, *Karel Frederik Alexander*, die hem als Koning opvolgt.

De Kroonprins, thans Koning van Wurtemberg, heeft altijd zeer afgezonderd geleefd. Men weet niet in welken zin hij regeren zal. Men hoopt er het beste van. De Prins is gehuwd, maar kinderloos.

De overleden Koning van Wurtemberg, stelde in 1844 aan den President van den geheimen raad een verzegeld pakket ter hand, dat volgens het verlangen van den Vorst na zijnen dood in den geheimen raad geopend moest worden. Den 26sten heeft die op last van den thans regerenden Koning *Karel* plaats gehad. Het pakket bevatte den volgenden uitersten wil:

»Gedaan den 20sten April 1844.

»Zoodra mijne ziel het ligchaam verlaten heeft, wensch ik, behalve door mijne familie, wanneer zij zulks verlangt, nog slechts door de geneesheeren en het dienstpersoneel gezien te worden.

»2) Wanneer de geneesheeren het dienstig oordeelen, kan mijn lijk geopend worden.

»3) Daar mij gedurende mijn leven niets onaangenamer was dan ceremoniën en étiquette, verlang ik niet plegtig ten toon gesteld te worden, noch eenige praal bij mijne begrafenis te hebben; die mij kenden, zullen dit natuurlijk vinden; de nieuwsgierigen zullen het mij vergeven, zoo ik hun het schouwspel van ijdele ceremoniën spaar.

»4) Mijn lijk zal in de stilte van den nacht het paleis verlaten, slechts door den Hofprediker, den Hofmaarschalk en een dienstdoend Adjudant vergezeld; buitendien zal mijne garde mij de laatste liefdedienst bewijzen om mijn stoffelijk overschot naar zijne laatste rustplaats te begeleiden.

»5) Ik wensch, dat deze togt zoo ingerigt worde, dat ik bij het doorbreken der eerste zonnestralen op den Rothenberg aankom; een enkel kanonschot zal het einde der begrafenis aankondigen, en slechts een kort gebed bij het nederlaten der lijkkist uitgesproken worden. Ik wil rusten in het reeds voor jaren gebouwde graf naast mijne zalige gemalin *Katharina*, zooals ik haar beloofd heb.

»6) De rouw des Lands wensch ik tot drie maanden beperkt te zien, en slechts tien dagen lang na de begrafenis zullen de klokken geluid worden, terwijl over mijn leven een eenvoudig in de kerken zal gesproken worden.

»7) Ik sterf als een waar Christen, vergeef al mijne vijanden, dank mijne familie voor hare innige liefde, mijne bedienden, zoowel burgerlijke als militaire, voor hunne trouwe verknochtheid en ijver in de vervulling hunner pligten, al mijne onderdanen voor hunne trouw en gehoorzaamheid aan de wet. Ik heb voor de eenheid, zelfstandigheid en rust van Duitschland geleefd, mijn Wurtemberg bovenal lief gehad. Heil mijn vaderland in de toekomst!

»(Get.) WILLEM.»

Koning *Karel* heeft, na van bovenstaande oorkonde inzage te hebben genomen, besloten aan de daarin door zijn vader te kennen gegeven wenschen zooveel mogelijk gehoor te geven. In een enkel opzigt achtte hij zich echter tegenover zijn onderdanen verpligt daarvan af te wijken en te bepalen, dat het stoffelijk overschot van Koning *Willem* op een der eerstvolgende dagen in de groote zaal van het paleis openlijk tentoongesteld zal worden, om diegenen, welke het lijk van hun geliefden Vorst nog eenmaal wenschen te zien, voor het aan de aarde wordt toevertrouwd, in de gelegenheid te stellen, de begeerte van hun hart te volgen.

Koning *Karel* heeft een manifest in hartelijken toon tot de bevolking des lands gerigt. Hij verklaart daarin onwriktbaar te zullen vasthouden aan de constitutie des Rijks, gelijk deze bij plegtige oorkonde is vastgesteld.

— Omtrent den bij Neede gepleegden moord vernemen wij — zegt de ›Arnh. Courant‹ — van een onzer correspondenten uit de Graafschap het volgende:

»De berigten, welke tot nog toe over die misdaad in de dagbladen voorkwamen, zijn onjuist, waarom wij die zooveel mogelijk rectificeren, volgens het relaas, hetwelk daarvan door de bij den oud-Pastoor inwonende nicht gegeven is. Toen zij in den nacht van 17 op 18 Junij door eenig geraas wakker werd, zag zij iemand voor haar bed staan. ›Heeroom‹ zeide zij, ›wat doet gij nu beneden?‹ waarop eene ruwe stem haar antwoordde dat, als zij zich niet stil hield, hij haar den hals zou afsnijden; de kerel duwde haar met een stoel op het bed, waaruit zij oprees, terug, en liet dien stoel op haar liggen. Zij hoorde intusschen boven op de kamer van den geestelijke eenig gestommel, waarop eene stem van buiten riep: ›Heb je 't al?‹ Na een bevestigend antwoord verlieten de booswichten het huis. Blijkbaar was er dus één boven, één beneden en één als wachter buiten geweest. Het meisje bleef stil liggen, totdat zij na eenigen tijd niets meer hoorende, opstond en naar boven ging; zij vond haren heer niet in bed, maar een omgekeerde stoel in zijne plaats liggen. Nu ging zij naar beneden, ontsloot de achterdeur, welke de dieven weder gesloten hadden, en vond toen op korten afstand van het huis in een stukje grond waarop aardappels gepoot waren, den pastoor badende in zijn bloed liggen. In haar schrik vloog zij half gekleed naar de naastbijgelegen woningen, die er 7 à 800 pas van daan waren en riep daar om hulp. Men vond den ouden man bewusteloos liggen, trachtte hem op een bed te krijgen, hetgeen gelukte, en stelde toen aanstonds pogingen in het werk om de politie te waarschuwen. 's Morgens om half drie waren een der regters, de griffier en de substituut-officier uit Zutphen reeds op de plaats des misdrijfs, om een onderzoek in het werk te stellen; zij vonden den pastoor bewusteloos Blijkbaar had men hem met het achterste gedeelte eener bijl, welke men buiten met bloed bevlekt vond liggen, een slag op de hersenpan toegebragt, zoodat deze zelfs verbrijzeld was. De verslagene is evenwel nog niet overleden, doch er bestaat weinig of geen hoop op zijn behoud. Het eenige spoor, hetwelk men van de misdaad heeft gevonden, zijn twee ruwe stokken, welke de booswichten hebben laten liggen. Kan men nu bewijzen, dat deze hun hebben toebehoord, dan is de zaak spoedig beslist. Zij zijn blijkbaar slechts gekomen om een diefstal te begaan, doch zijn daarin slechts gedeeltelijk geslaagd, want vermoedelijk hebben zij slechts eene kleine som kunnen magtig worden, welke de pastoor den vorigen dag van pacht ontvangen had. Zijn geld toch bewaarde hij gedeeltelijk in zijn bed, gedeeltelijk had hij dit in een vischnet verborgen, waar zulks ook door den regter gevonden is. De drie te Zutphen opgebragte personen, die men als de vermoedelijke daders gevat heeft, worden nog van twee andere diefstallen beticht. Twee hunner hebben reeds gevangen gezeten en waren eerst onlangs ontslagen.

— Een blijkbaar zeer met de zaken van het onderwijs bekend man, die zich noemt: *een oud predikant, tevens lid eener plaatselijke schoolcommissie*, heeft, naar aanleiding van een schrijven van den heer *Buijtendijk*, een belangrijk artikel geplaatst in de *Wekker*. Het volgende wordt daaraan ontleend, en verdient te meer aller aandacht, nu de zaak van de bijzondere scholen welligt met meer aandrang ter sprake zal worden gebragt.

»Wat de heer *Buijtendijk* wenscht aangaande eene verbindtenis tusschen kerk en school, de vervulling daarvan moge voor hem een liefelijk denkbeeld zijn, het geeft hem geen regt, openbaar of bedektelijk, de openbare school en den onderwijzeren in die school steken te geven, of ze bij het volk in verdenking te brengen. Vooral daar het onmogelijk is, dat, wat hij wenscht, in Nederland kan vervuld worden. — Over de verbindtenis tusschen kerk en school in Pruissen willen wij thans zwijgen. De O. P. zou er den heer *Buijtendijk* anders nog wel iets van kunnen vertellen, wat minder aangenaam klinkt. Maar de O. P. vraagt aan zijn jongeren ambtsbroeder, of het mogelijk is, dat hier in ons Land, hij zegt niet, afgezonderde scholen voor Roomsch-Catholieken, Joden en Protestanten kunnen bestaan, maar of kan geschieden, dat ieder in dezen zijn zin krijgt. Hij wil er nu van zwijgen, of ouders van de oude clerezy, en misschien ook zich noemende verlichte Catholieken, tevreden zouden zijn met het onderwijs, dat hunne kinderen in Roomsche scholen zouden ontvangen; of Evangelisch- en Hersteld-Lutherschen, Doopsgezinden en Remonstranten, hunne kinderen zouden willen opgevoed hebben in de leer der Oud-Gereformeerde Kerk; maar men vergeet een gewigtig punt, het verschil in deze dagen, binnen de kerkgenootschappen zelven. Zouden ouders der moderne rigting toegedaan, tevreden zijn met het godsdienstig onderwijs hunner kinderen in scholen van supranaturalistisch beginsel of die der orthodoxe leer met het godsdienstig onderwijs, uitsluitend in den geest van Groningen of omgekeerd? — En nu gesteld, er waren zelfs op het kleinste dorpje scholen van verschillende genootschappen en gezindheden en rigtingen, en een onderwijzer kreeg door eigen onderzoek of door overreding andere begrippen, dan die der rigting, aan welke hij zich verbonden had, dan moest hij immers of huichelaar zijn, of uittreden, om misschien met vrouw en kinderen honger te lijden? — En aan wie zal de beslissing overblijven, of de onderwijzer altijd getrouwelijk de leer verkondigt, welke te verkondigen hij gedwongen is? Aan oefenaars misschien, of mannen, die zich voor gelijkt houden in de leer? of aan kerkenraden met den predikant aan het hoofd, en aan dezen dus in de eerste plaats als den meestbevoegde? maar predikanten zijn menschen, geene engelen; en zoo doende is de weg tot clericalisme geopend, de heer *Buijtendijk* mag dat gelooven of niet.

»En nu de grond, waarop ons beginsel rust, de beantwoording der vraag: Wat dunkt u van den Christus; wiens Zoon is hij? De O. P. heeft op zijn levensweg, en in de betrekking tot de openbare school, waarin hij lange jaren met lust en liefde heeft gestaan, onderscheidene onderwijzers leeren kennen. Bij de woelingen onzer dagen, en bij het gevoel, dat zijn hart vervult, kon het niet uitblijven, of hij moest onderzoeken, wat die mannen, aan welke de jeugd was toevertrouwd, antwoordden op die vraag, en het strekt hem tot een waar genoegen, het hier openlijk te kunnen getuigen, dat die mannen allen, zonder onderscheid, met hem die vraag beantwoordden met de woorden, om welke de Nooitvolprezene *Simon Bar Jona* heeft zalig genoemd. En dat was geene lippentaal. De O. P. heeft die mannen ontmoet in vreugde en leed, aan feestmaaltijden en aan het sterfbed hunner geliefden, zoo wel als in de school onder hunne kinderen, en overal gaven zij getuigenis van de hope, die in ons is, van hun vertrouwen op den eenigen Zaligmaker. Het waren geene *schoolmeester-philosophen* maar *Christenen*. En in den geest die hen bezielde, gaven zij ook onderwijs; en niemand van het hooger Schoolbestuur, ook na 1857, is hun daarom ooit lastig gevallen; veeleer stonden zij bij hetzelve in groot aanzien. — En omdat nu zoodanige mannen de jeugd in openbare scholen kunnen onderwijzen, daarom ijvert de O. P. voor die scholen, en kan het niet dulden, dat haar smaadheid wordt aangedaan. — Wat de O. P. onder het opleiden der jeugd tot Christelijke deugden, overeenkomstig art. 23 der wet, verstaat, dat hoopt hij binnen kort aan te toonen, als God hem leven en opgewektheid verleent.

»Bij de verdeeldheden, die de harten beroeren, is het een schoon gezigt, dat althans de jeugd nog van die verdeeldheden niets weet; dat in de openbare scholen armen en rijken, en kinderen uit verschillende genootschappen elkander in kinderlijke liefde en verdraagzaamheid ontmoeten. En als zij ouder geworden zijn, en de één zoo en de andere anders tot den Vader in Hemelen bidt, dan denkt nog menigeen aan den vriend, die nu naar eene andere kerk gaat, maar weleer naast hem in school op dezelfde bank zat, en denkt dan ook: hij was toch een goede jongen, en dat is hij zeker nog. En daarom beklaagt de O. P. die mannen diep in zijn hart, die of door partijschap of door verkeerd begrip, de jeugd op denzelfden dierbaren grond gekweekt, de kinderen van denzelfden Vader in den Hemel, reeds van elkander willen scheiden, en, zonder het te bedenken, in de onnoozele harten het zaad der verdeeldheid en onverdraagzaamheid strooijen. De O. P. bidt zijnen God en zijnen Heer, dat de oogen van die mannen geopend mogen worden, opdat zij, bij het handhaven van eigen overtuiging in het streven naar waarheid en Godzaligheid, leeren begrijpen, wat het zeggen wil: ›de ure komt, dat Gij noch op dezen berg, noch ›te Jeruzalem, den Vader zult aanbidden — dat de ware ›aanbidders den Vader zullen aanbidden in geest en in ›waarheid.‹

»De heer *Buijtendijk* geloove den O. P., dat hij hem geen kwaad en argdenkend hart toedragt, maar ook voor hem bidt, toch tevens voor het openbaar onderwijs in Nederland zal blijven strijden. En met hem scharen zich ook anderen ten strijde. Worden onze armen door de jaren zwak, jongere en krachtiger zullen ons ter zijde staan. Zij doen het nu reeds. Wie het openbaar onderwijs langer verkiest aan te vallen of te ondermijnen, die zal ons toegerust vinden. En waar men aan hetzelve steken wil geven, daar verwacht men, dat zij door de scherpte des zwaards zullen gekeerd worden. Wie zich dan gekwetst gevoelt, die heeft het zich zelven te wijten; maar zoo moet en zoo mag het niet zijn, laat ons liever mannen, broeders wezen. Wij vallen het zoogenoemd Nationaal Christelijk (of Christelijk Nationaal) onderwijs niet aan; wij hebben vrede met de bijzondere scholen; wij gunnen haar goed regt, en zien zelfs zeer gaarne hare concurrentie, mits zij eene eerlijke concurrentie zij. En als daar goed onderwijs gegeven wordt, verheugen wij ons daarover hartelijk. Valt gij nu van uwe zijde noch openlijk noch bedektelijk het openbaar onderwijs aan, en met hetzelve de mannen, die zich daaraan hebben gewijd. Zij verdienen dat niet: maakt het openbaar onderwijs niet langer zwart, brengt het in geen kwaden reuk bij de goede gemeente. Maar bidt veeleer met ons den goeden Hemelvader, dat Hij alle onderwijs zoo wel in openbare als bijzondere scholen zegene, opdat het inderdaad bevorderlijk zij, de jeugd op te leiden tot hare hoogste en heiligste bestemming."

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. Een Italiaansch Protestantsch leeraar houdt sedert eenige dagen elken avond eene Evangelische predikatie in de Hervormde kerk rue Taitbout alhier.

— Het hof van assises heeft den 24sten dezer *Henri Hyacinthe Vast*, gewezen klerk ter griffie van de civiele regtbank alhier, schuldig verklaard aan verduistering van

gelden, hem in zijne betrekking toevertrouwd, en aan valschheid in authentieke en openbare geschriften.

Vast heeft op deze wijze zich verrijkt gedurende dertig jaren; in 1834 pleegde hij zijn eersten diefstal, en de oneerlijke handelingen, waarvoor hij zich nu had te verantwoorden, waren die, waaraan hij zich in de tien laatstverloopen jaren had schuldig gemaakt, want de overigen waren verjaard.

In laatstgenoemd tijdvak had hij veel meer dan 100,000 francs onregtmatig zich toegeëigend. Thans bezit *Vast*, volgens zijne eigene bekentenis voor den regter, een actief vermogen van 1,200,000 francs, dat hij, bij eene jaarwedde van 3000 francs, door gelukkige speculatiën, zooals hij voorgeeft, had weten bijeen te brengen.

Aan den jury waren niet minder dan 2160 vragen voorgelegd, waarover de gezworenen slechts anderhalf uur hebben beraadslaagd.

Onder aanneming van verzachtende omstandigheden, veroordeelde het hof den beschuldigde tot zes jaren gevangenisstraf en 3000 francs boete.

Telegrafische depêches van heden.

's Hage, 29 Junij. Heden morgen is Alsen door elf bataillons Pruissen bezet.

De Deensche troepen hebben op schepen het eiland verlaten.

De Pruissen maken zich meester van geheel Jutland.

Amsterdam, 29 Junij. De heeren **van Heukelom** en **van Swieten**, de candidaten der liberale partij, zijn hier tot leden der Tweede Kamer gekozen.

Sneek, 29 Junij. Voor de herstemming tusschen de heeren *Wijbenga* en *van Swinderen* als lid der Tweede Kamer waren uitgebragt 2139 stemmen, van onwaarde 11. De heer *Wijbenga* bekwam 1301 en de heer *van Swinderen* 827 stemmen, zoodat eerstgenoemde is verkozen.

EFFECTENBEURS TE AMSTERDAM.

29 Junij.

Nederland. — Werk. Schuld		$2^{1}/_{2}$ pCt.		$62^{3}/_{16}$
dito		4	»	$97^{13}/_{16}$
Oostenrijk. — Weener Metall.		5	»	$57^{7}/_{16}$
dito Rente Amst.		5	»	$78^{3}/_{4}$
dito Nation. 1854		5	»	$64^{5}/_{16}$
Spanje. — Obl. uitg. sch.		$2^{1}/_{4}$	»	$45^{1}/_{16}$
Portugal. — Oblig. 1853.		3	»	$46^{15}/_{16}$
Rusland. — 1798 en 1816		5	»	$96^{3}/_{4}$
Vereenigde Staten		5	»	$54^{3}/_{4}$

Fondsen zeer vast.

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

29 Junij

Tarwe onveranderd; 130 pd. bonte Poolsche 265. — Rogge: 124 pd. Pruissische f 162. — Koolzaad op het najaar $83^{1}/_{2}$ pd. vl.; op April $85^{1}/_{2}$ pd. vl. — Raapolie op 6/w f $45^{1}/_{4}$. — Lijnolie vliegend f 41.

ASSEN, 29 Junij.

Maandag jl. had er op het 1ste en 2de kanaalpand van 't N. Willems-Kanaal eene proefmaling plaats, waartoe de machines aan de schutsluisen geplaatst gelijktijdig in werking werden gesteld.

Zij leverden elk 23,500 kubieke ellen water in 15 uren tijds en voerden dat 3 ellen op.

Alzoo leverden zij ongeveer 1500 kubieke ellen water meer, dan het contract bepaalde.

Heden wordt gelijke proef genomen op het 3de en 4de kanaalpand.

De vaart op het kanaal is gedurende deze proefnemingen gestremd en alle maatregelen waren genomen, om watertoevoer of water-verlies, op andere wijze, dan door de machines, te voorkomen.

— Morgen Donderdagavond, omstreeks 8 uur, zal het muzijkcorps onder de leiding van den heer *Stoetz*, bij gunstig weder, zich op den Brink laten hooren.

— Wij vernemen, dat een voorstel aan de synode is ingediend, strekkende tot afschaffing van de proponents examina voor hen, die aan eene der hoogescholen den graad van doctor in de godgeleerdheid hebben verworven.

— Bij gelegenheid der begrafenis van een welgesteld landbouwer uit de buurtschap Langeholte, in de nabijheid der stad Zwolle, die ll. Donderdag heeft plaats gehad, werden tot vertroosting van de nablijvenden, ruim 60 huisgezinnen genoodigd en uit loutere droefheid ongeveer 700 fijne tarwebroodjes, behalve eene ontzettende massa kaas, boter, gerookt vleesch en eenige emmers koffij met kandij verorberd.

† **Havelte**, 27 Junij. Heden ochtend werd alhier het nieuwe schoolgebouw ingewijd. De schooljeugd was tot dat einde voor de eerste keer in het nieuwe, met vlaggen versierde gebouw bijeen. Namens het gemeentebestuur en in tegenwoordigheid van dit bestuur en van vele belangstellenden, droeg de heer Burgemeester der gemeente het schoone en doelmatig ingerigte gebouw aan den onderwijzer *J. Hindriks* over, legde dezen de verzamelde jeugd aan het harte, vermaande de ouders om hunne kinderen getrouw ter school te zenden en bedankte den bouwmeester, den heer *J. Ringeling*, van Meppel, die zich zoo wel van zijne taak had gekweten en het gebouw ten genoegen van het gemeentebestuur had voltooid. De onderwijzer beantwoordde de tot hem gerigte toespraak, zijnen dank en zijne blijdschap betuigende over de geschikte werkplaats, waarin hij nu voortaan zijne taak zou volbrengen, en verklaarde, dat hij zich daardoor als met nieuwen lust en nieuwe kracht tot die taak voelde aangegord. De predikant der gemeente sprak daarop den wensch uit, dat het gebouw aan zijn doel mogt beantwoorden, als wanneer het aan de stichters de beste voldoening zou schenken en de bron zou wezen van het grootste geluk der gemeente, 't welk gelegen is in de goede opleiding der jeugd. Hij wees den onderwijzer op het edele en gewigtige van zijne roeping, wenschte hem daarbij licht en lust en kracht toe, rigtte daarop het woord tot de kinderen en tot de aanwezige ouders en besloot de plegtigheid, die door het gezang der schooljeugd werd afgewisseld, met het gebed. De kinderen werden daags in het nieuwe schoolgebouw onthaald. Moge het der jeugd tot heil en der gemeente daardoor ten zegen verstrekken!

† **Diever**, 26 Junij. De dag van heden was voor een paar oude achtingswaardige ingezetenen dezer gemeente een ware feestdag.

De echtelieden *Harm Moes* en *Grietje Lubbers* mogten het zeldzame voorregt smaken op dezen dag hunne gouden bruiloft te vieren.

Omringd van hunne kinderen en behuwd kinderen, zaten die eerwaardige ouders daar aan den eenvoudigen disch, zich verblijdende met hun koost. Hem dankende, die hun boven bidden en danken had welgedaan.

Treffend gezigt voor de oude lieden, die 13 kinderen en behuwd-kinderen, waaronder 7 zoons en 1 dochter rondom zich vereenigd te zien, maar ook treurige herinnering voor hen, er twee plaatsen ledig te vinden, en wel, die van eene innig geliefde dochter, in den jeugdigen leeftijd van 18 jaren overleden, en die van een geliefden behuwdzoon, eens zoo voorbeeldig huisvader.

Hetgeen de Heer hun echter had laten behouden was meer dan Hij hun ontnomen had, zij hadden ruime stof tot danken, en verheugden zich met hun kroost.

Zoo bragten zij den dag genoegelijk door, tot de avond viel, en het uur van scheiden sloeg, en vertrokken toen de kinderen met den wensch, dat het vader en moeder wel mogt gaan; wij ook wenschen, dat de eerwaardige oudjes hunne avondzon helder en onbewolkt mogen zien ondergaan, en, dat als dan een heerlijke morgen voor hen verrijze.

† **Delfzijl**, 28 Junij. Sedert een paar dagen liggen voor Delfzijl op de Eems twee Pruissische stoom-schroefkanonneerbooten; welke van de Elve zijn gekomen en door het slechte weder hier zijn binnengeloopen. Naar men verneemt, is elke boot met 55 man bemand; de officieren en manschappen, welke aan wal komen, zijn flinke menschen. — Het is sedert drie dagen alhier koud en buijig en de wind uit het N.W.

RAADSVERGADERINGEN.

ASSEN, 27 Jan. Na lezing en goedkeuring van de notulen der vorige zitting, werd de vraag van Heeren Kerkvoogden, afslag van meterhuur, wijl in den zomer geen gaz wordt gebruikt, afgewezen.

Vervolgens werd gelezen het advies van Curatoren van het Gymnasium, op het voorstel van drie Raadsleden, inhoudende: 1°. dat de docenten en leerlingen bij het onderwijs in talen, ook de talen, die gedoceerd worden, zouden spreken, en 2°. dat de schooluren zouden worden vermeerderd.

Met het eerste vereenigden zich de Curatoren — het tweede achtten zij, met den Rector, onraadzaam.

't Advies werd ter visie gelegd.

Ten slotte deelde de Voorzitter mede, dat het Congres in 1865 te Assen zou worden gehouden en wie tot het Bestuur van dat Congres waren benoemd.

Daarop werd de zitting gesloten.

MEPPEL, 28 Junij. In de heden gehouden Raadsvergadering waren 9 leden tegenwoordig. Afwezig de heeren *Slothouwer*, *Geel*, *Nijsingh* en *Jacob de Jonge*, welke laatstgenoemde schriftelijk had te kennen gegeven, de vergadering niet te kunnen bijwonen.

De volgende punten worden o. a. behandeld:

A. Tot bestellers der verschillende veeren worden met algemeene stemmen benoemd *G. Tinholt* en *W. Beijer*, *R.zn.*

B. Tot Commissaris van eenige veeren, welke betrekking door het overlijden van *H. ten Kate* is vacant geworden, wordt benoemd de heer *H. Hulst*, met 5 stemmen; de heer *J. Derks* bekwam 4 stemmen. De veeren door B. en W. naar billijkheid te verdeelen tusschen den nieuwbenoemde en den heer *H. Voogd*.

C. Eene resolutie van HH. Gedep. Staten van 23 Junij jl., houdende goedkeuring van den Hoofdelijken Omslag over 1864, tot eene som van *f* 12,497.12⁵. — Informatie.

D. Een brief van het Burgerlijk Armbestuur alhier, houdende voordragt van candidaten, ter benoeming van een Gemeentelijken Geneesheer en een Gemeentelijken Chirurgijn of Heelmeester. Voor eerstgemelde betrekking worden voorgedragen de heeren *Stoffels* en *Tydeman*, Med. Chir. Doctores, en *van Es*, Med. Doctor, en voor laatstgenoemde betrekking de heeren *Tydeman* en *Stoffels*, bovenvermeld.

Bij stemming worden benoemd, tot Gemeentelijken Geneesheer Dr. *Stoffels*, en tot Heelmeester of Chirurgijn Dr. *Tydeman*.

E. Op voorstel van den heer *Frankfort* wordt *K. Wildeboer*, met algemeene stemmen, tot vaste besteller van het Amsterdamsche beurtveer benoemd.

F. Op voorstel van den Voorzitter wordt de openbare vergadering opgeheven en in eene met geslotene deuren veranderd, ter behandeling: 1°. van het rapport der Raads-Commissie over de onteigening van de perceelen, benoodigd tot het verbreeden van de Hoofdstraat op het Zuideinde, en

2°. ter behandeling van het verslag, na het ingesteld onderzoek, omtrent het toren-uurwerk door *A. Bulstra*, van Leiden.

KERK- en SCHOOLNIEUWS

† **Vlagtwedde**, 28 Junij. Heden voormiddag is in eene vergadering van stemgeregtigden benoemd tot predikant alhier, de WelEw. Zeer Gel. heer *P. J. Roqaar* predikant te Nieuwe Stadskanaal. Men betwijfelt of dezen namiddag de kerkeraad alhier de e benoeming tot eene kerkelijke beroeping maken zal, aangezien de benoemde, ingevolge 't kerkelijk reglement op de vacaturen, thans nog niet in aanmerking komen kan, zoolang daartoe geene dispensatie is verleend.

INGEZONDEN STUKKEN.

De Almanak der Maatschappij „tot Nut van 't Algemeen" van 1831 doorsnuffelende, vonden wij daarin eene beschrijving der Habeas Corpus-acte, in Engeland, volgens welke ieder gevangene binnen 24 uren verhoord en onschuldig bevonden zijnde, dadelijk moet worden losgelaten. Met regt zijn de Engelschen daarop zoo trotsch; allerwenschelijkst achten wij het, dat ook hier te lande eene dergelijke wet ingevoerd, en de middeneeuwsche preventive gevangenhouding afgeschaft wordt. Het land zoude er bij gebaat en den inwoners eene bijzondere groote dienst bewezen worden.

N°. 43, gelegen op het Eiland, thans bemeijerd door de Wed. ROELOF DE GROOT.
N°. 47, gelegen op het Eiland, thans bemeijerd door de Wed. G. VAN DER KOLK.
N°. 53, gelegen op het Eiland, thans bemeijerd door G. SCHRIJVER.
N°. 58, gelegen op het eiland, thans bemeijerd door G. W. GELDERMAN.
N°. 83, gelegen aan den Zwartendijk, thans bemeijerd door REIJER VAN 'T HUL.

En zulks op dezelfde voorwaarden, als waarop die Erven thans zijn verpacht geweest, terwijl inmiddels opgedachte voorwaarden, benevens eene beschrijving der Erven, op de Secretarie der Gemeente ter inzage zullen liggen, en alle verlangd wordende inlichtingen bij den Burgemeester der gemeente, als ook bij bovengenoemde Heeren Notarissen en den Directeur der Stads-Waterwerken te verkrijgen zijn.

Kampen den 10 Junij 1864.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
H. WTTEWAALL VAN STOETWEGEN,
Burgemeester.
N. VAN BERKUM BIJSTERBOS, Jr.,
Secretaris.

TOPGRAS. - RODERWOLDE.

De gewone jaarlijksche **TOPGRASVERKOOPING** van de LANDERIJEN der PLAATS *DE EENDEKOOI* op de Matsloot van de Heeren SLUIS en WINTER te Assen, van de *KREUSKAMP* van Mevr de Wed. TONCKENS te Westervelde, en van het **HOOILAND** de achttien Grazen van HENDRIK ELTING te Roderwolde, zal plaats hebben op Maandag den 4den Julij 1864, ten huize van LUTE HOF te Roderwolde, 's middags te een uur.

Notaris Mr. H. VAN LIER.

Op nader te bepalen tijd zal, bij gelegenheid van den Boeldag, te houden te Bonnen, gemeente Gieten, voor de Erven W. MEIJERING aldaar, publiek

worden verkocht:

De schoone 5jarige bruine **HENGST**, die van de Maatschappij van Landbouw in Drenthe afkomstig en aldaar gestationeerd is.

Mr. C. E. KNIPHORST,
Notaris.

Op Maandag 4 Julij e.k., 's namiddags 4 uur,

verkooping

van 2 Bunder uitmuntend ***TOPGRAS*** op het Land van W. VAN KREGTEN, bij het Peloër tolhek, bij Assen.

TOPGRAS. - RODERWOLDE.

De Notaris VAN HEIJST te Roden, zal, op Woensdag den zesden Julij, 's nam. 2 uur, ten huize van de Weduwe WEERING, publiek verkoopen:

Vele perceelen ***TOPGRAS***, als: ten verzoeke van de Heeren R. J. MIDDENDORP, — H. K. J. DOUWES, — JAN DOUWES, — H. J. RADEMAKER, — JANNES DOUWES, — G. DOUWES, — G. J. LEVIE, de gewone perceelen en het aangekochte van de Gebr. FLONK, — Wed. ATLAS, — Wed. WEERING, — AALTJE ROLINK, — J. MEIJER, — Erven VAN DIJKEN, — Wed G. SCHOLTENS, — Erven JAN HARMS, — Wed. HULZEBOSCH, — GEERT MARTENS, — T. HOITING, — voor A. T. WILLEMS: 6 grazen in BLAAUW VEN, — voor J. BARELDS en Wed. B. BARELDS: 4 1/2 gras over Matsloot en 7 mat in WIEPENVEN, — de 9 grazen van GRIETJE OOSTERHOF en anderen, benevens de zes Zuidelijke Grazen van BAKKERS VEN.

VAN HEIJST,
Notaris.

Ten verzoeke van HENDRIK VAN RHEE te Westerbork en kinderen, zal de Notaris Mr. J. T. KIJMMELL aldaar, op e.k. MAANDAG den 4 Julij, voormiddags 10 uur,

publiek verkoopen:

Drie ***PAARDEN***, waarbij een van 6 en een van 2 jaren, 16 stuks ***HOORNVEE***, 50 ***SCHAPEN***, waarbij 11 OOIJEN met LAMMEREN, 2 ***MOTTEN*** met BIGGEN, drie beslagen ***WAGENS***, waarbij een zoo goed als nieuw, eenige ***PLOEGEN*** en ***EEGDEN***, een ***KAFMOLEN*** en verdere ***BOERENGEREEDSCHAPPEN;*** voorts al de

Huismeubelen,

waaronder hoofdzakelijk twee ***KABINETTEN*** en eene ***KLOK***, verder eenige ***KLEEDEREN***, eenig ***SPEK*** en ***VLEESCH*** en eene partij ***ZODEN***; en eindelijk het **TOPGRAS** van ***de Ham, het Stroomstuk*** en ***de Oostermaat.***

Westerbork den 30 Junij 1864.

J. T. KIJMMELL.

De warme weersgesteldheid is bijzonder geschikt, om in vereeniging met de aanwending der

ABSHAUBBIN'S ANTI-
Rhumatische Watten,

alle Rhumatische lijders van hunne pijnen te bevrijden.

De door transpiratie geopende huid-poriën doen de geneeskracht dezer bereide watten met meer effect in de lijdende ligchaamsdeelen dringen, en bewerken daardoor op even onfeilbare als spoedige wijze, de genezing van het hardnekkigste Rhumatiek. Men zorge slechts de aangedane deelen zoodanig met deze watten te beleggen, dat de buitenlucht er geen toegang tot krijge en vernieuwe de watten om de drie dagen. Een aantal brieven en attesten van herstelde Rhumatieklijders, waaronder, die drie à vijf jaren de duldelooste pijnen leden, verzekeren mij de onfeilbaarheid der geneeskracht van deze onbetaalbare watten. Ze zijn gerold in een blaauw papier, houdende de gebruiksaanwijzing, benevens de namen der 180 Dépôts in Nederland en onderteekend door den Hoofd-Dépôthouder

A. BREETVELT Az.
Delft, Groote Markt.

De prijs is 30 cent per pakje.

Men lette er vooral op, dat men de echte bekome, daar onderscheidene Winkeliers het publiek een pakje watten in de handen trachten te stoppen, hetwelk voor het uiterlijk voorkomen, er veel overeenkomst mede heeft, doch dat niets dan gewone watten inhoudt. Men zal derhalve wèl doen, met zich alleen in die Dépôts te voorzien, die op het geleidende billet zijn vermeld, en wier namen voor deze plaats en omstreken hieronder volgen, terwijl de provinciale en plaatselijke couranten ieder voor hunne provincie de Dépôts van tijd tot tijd vermelden.

Wed. J. A. van der Wijk, Assen.
E. Lakke, Meppel.
B. J. van Coeverden, Coevorden.
J. van der Wolde Jr., Hoogeveen.
B. van Wieren, Noordbarge.
K. Timmerman, Steenwijk.
C. A. Faber, Wolvega.
J. G. Swart, Wildervank.
S. Bakker, Stadskanaal.
A. C. Faber, Oosterwolde.
F. A. Fischer, Noordwolde.
En meer Dépôts in andere plaatsen.

COCOS-ZEEP.

Niets pleit sterker voor de *voortreffelijkheid onzer cocoszeep*, dan de vele namaaksels, welke men door imitatie van etiquet en stempel tracht aan den man te brengen.

» *H. Kerkhoff, H. Kerckhoff, H. Kerckheff*" en nog meer andere zijn de *nagemaakte stempels*, waarmede men *door verandering of weglating van eene enke'e letter* het publiek zoekt te misleiden, ten einde een slecht product te kunnen verkoopen.

De goede echte soort van het Verkoophuis heeft den naam *H. Kerckhoff* zoowel op de zeep als op het etiquet.

Buitendien staat op het etiquet onderaan gedrukt onze Firma » *F. von Windheim en Co. "Verkoophuis" te Amsterdam.*

Wij verzoeken het geacht Publiek op deze bijzonderheden wel te willen te letten.

Onze *cocoszeep* schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 cent.

Bij het wasschen van gekleurde goederen en zijden en wollen stoffen, doet zij — van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid — de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.

Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur door droogte en hardheid in het gevoel. De nagemaakte gelijken in kleur en gevoel veel op eene vetkaars.

Het Persisch Insectenpoeder doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 Cents.

Portman'sche Politoer of Wrijfwas met gebruiksaanwijzing. Het fleschje kost 15 cent.

Brabänders Chocolade-Koekjes met wormafdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de kinderen genomen.

De geneesheeren Beijer Geerling Hopman en Fahrmeister hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van. Zij kosten 40 cents het doosje.

Het gunstig bekende Schumacher's Poetspoeder, dat spoedig en op de gemakkelijkste wijze het metaal schoonmaakt, is weder voorhanden.

VLIEGENLIJM,

om vliegen te vangen, het fleschje 20 cent.

Brabänders Stijfselglans doet het ijzer glad en gemakkelijk over het goed heenloopen en het goed krijgt eenen mooijen glans. Een zakje kost 13 cents.

De nieuwe Minerale Lijm is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van porcelein, glas, hout, marmer, ijzer of ander metaal, zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde breken zal. Een fleschje kost 30 cents.

Het Vlekkenwater neemt alle mogelijke vetvlekken weg uit zijden, wollen en andere stoffen, zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per Flacon 40 cent, groote flesch f1.—

VERKOOPHUIS te ***Amsterdam.***

Assen, H. P. A. van Gercum. — Coevorden, C. J. van der Scheer. — Dedemsvaart H. L. van der Vecht. — Gorredijk, S. G. Zwart. — Hoogeveen, Jan van der Wolde Jr. — Oldemarkt, van der Wenden. — Steenwijk, K. Timmerman. — Meppel, Wed. P. Lagro. — En in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND

HOOGEVEEN van 20—26 Junij. Ondertrouwd: geene. — Gehuwd: Jan Everts en Hilligje Koops; Arend Tigelaar en Johanna Sempel; Albert Lichtendonk en Annigje Koster. — Bevallen: Trijntje Schreurs, geb. Prins, van d.; Hilligje Berkenbosch, geb. Troost, v. z.; Geesje Engels, geb. Hooijer, v. d.; Femmigje Scholten, geb. Bakker, v. d.; Lammigje Benjamins, geb. Scheper, v. d.; Hendrikje Romberg, geb. Koster, v. z.; Hinke Bruinsma, geb. Bruinsma, v. d.; Anna Smit, geb. Snippe, v. d.; Hermanna Lambrechts, geb. Steen, v. d. — Overleden: Aaltje Overes, 2 j. en 7 mnd.; Woltertje Bouwmeester, 21 j. en 8 mnd., ongeh.; Henderika Bloemberg, echtg. van H. Hartman, 34 j. en 7 mnd.

MARKTBERIGTEN.

STEENWIJK, 27 Junij. Rogge f 7-00 a f 7-20. Boekweit f 0-00 a f 0-00. Boter 1/4 vat f 38-00 a f 40-00.

OLDEMARKT, 25 Junij. Rogge f 0-00 a f 0-00. Boekweit f 0-00 a f 0-00. Boter 1/4 f 40-00 a f 00-00.

NOORDWOLDE, 23 Junij. Rogge f 0-00 a f 0-00. Boekweit f 7-50 a f 8-50. Boter 1 Ned. pd. f »-75 a f »-80.

GRONINGEN, 28 Junij.

Tarwe.			
Oml. 1863	68 pd.	f 7.00	
—— ——	70 pd.	- 7.35	
—— ——	74 pd.	- 0.00	
Old. ——	68 pd.	- 6.80	
—— ——	70 pd.	- 7.20	
Rogge.			
Inl. 1863	70 pd.	f 6.25	
—— ——	68 pd.	- 5.95	
Buit. ——	70 pd.	- 0.00	
Boekweit.			
N. gr. Zand	62 pd.	- 6.90	
——	64 pd.	- 7.30	
N. Zwarte	62 pd.	- 6.80	
——	66 pd.	- 7.80	
N. Veen	64 pd.	- 7.15	
Gerst.			
N. W. 1863	50 pd.	- 4.40	
——	52 pd.	- 4.60	
Zomer 1863	54 pd.	- 0.00	
——	56 pd.	- 0.00	
N. K. 1863	58 pd.	- 0.00	
——	60 pd.	- 0.00	

Haver.			
Dikke 1863	44 pd.	- 3.45	
——	50 pd.	- 3.85	
W. V. 1863	36 pd.	- 3.20	
——	40 pd.	- 3.60	
Zw. 1863	38 pd.	- 3.05	
——	40 pd.	- 3.30	
O. V.	44 pd.	- 0.00	
Boonen.			
N. Paardeb.	f 5.75 a	- 6.50	
Groene Erwt.	- 0.00 a	- 0.00	
Graauwe dito	- 0.00 a	- 0.00	
Zaden, enz.			
Koolzaad	- 00.00 a	- 00.00	
Zomerzaad	- 0.00 a	- 0.00	
G. Mosterdz.	- 0.00 a	- 00.00	
Grove Gort	- 8.50 a	- 9.50	
Parel-Gort	11.00 a	- 17.00	
Raapolie per vat	- 43.50 a	- 00.00	
Boter, 1e soort	- 35.00 a	- 00.00	
—— 2e soort	- 16.25 a	- 00.00	

Tarwe tot ruim vorige prijzen iets beter te plaatsen. — Rogge met weinig vraag als voren. — Boekweit bij gerijf aan gebruikers 10 cent hooger verkocht. — Gerst aan pelderijen ruim prijshoudend. — Dikke Haver niet driftiger; Witte Voer als voren; Zwarte in de ligte soorten prijshoudend. — Boonen niet driftiger. — Zaden niet in omgegaan. — Gort slap.

AMSTERDAM, 27 Junij.

TARWE door te hooge eischen bij kleinigheden afgedaan; per 2400 kilo oude bonte Pools. f 313; 127 pd. nieuwe dito f 268; 131 pond oude Anclammer f 285.

ROGGE zoowel in loco als op levering hooger met levendigen handel; 125, 126 pd. Pruiss f 194, 196; 124 pd. dito f 192; 124 pd. dito f 190 van boord; 125 pd. mindere dito f 192; 124 pd. Galatz f 192; 119 pd. Petersb. f 188, 190; 119 pd. Archangel f 188. Op levering per 2100 kilo: Julij f 173; Aug. f 176; Oct. f 184, 183, 182.

GERST in een doen; 113 pd. Pommer f 170.

KOOLZAAD 1 p. vl. hooger; op 9 v. olie in Oct. 83 1/2 p. vl.

LIJNZAAD in een doen; 109 pd. Koningsb. f 300; 107, 108 pd. Petersb. f 345; 109, 110 pd. Poolsch f 330; 102, 103 pd. Pernau Dederzaad f 252 1/2.

RAAPOLIE dadelijk en op levering willig; op 6/w. f 46 3/4; vlieg. f 45 1/2; najaar f 45 1/4, 1/2; Mei f 47.

LIJNOLIE dadelijk en op levering ruim prijshoudend; op 6/w. f 42 1/4; vlieg. f 41 1/4; najaar f 40 3/4.

HENNEPOLIE op 6/w. f 43 3/4; vlieg. f 42 1/2.

PETROLEUM f 34 a f 35 bij gerijf.

RAAPKOEKEN f 78 a f 83.

LIJNKOEKEN f 11 a f 15.

SCHIEDAM, 25 Junij. Moutwijn f 8 3/4. Jenever f 14 3/4. Amst. proef f 15 1/2.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM. — 1864.

	27 Junij. pCt.	28 Junij.
Nederl.		
Werk. Sch. 2 1/2	61 3/4	61 7/8
dito 3	73 3/8	73 5/8
dito 4	97 5/8	97 1/2
Amort. Syn. 3 1/2	90 3/8	
Handelm. 4 1/2	146 1/4	146 5/8
Hnd.m. Ct. 4 1/2	146	
Aand. H. Spw.	111	110 1/2
dito Rijnsp. 4 1/2		107
Ned. Bank		
Rusland.		
Obl. Hope 5	96 3/4	96 1/2
Ct. 1831/33 5		
dito 1840 4	71 1/2	71 5/8
Or. 2e 3e 4e L. 4	71 1/4	71 1/4
Cert. 5e L. 4		70 1/8
Obl. 5e Serie 5		72 7/8
d. 1855 6e S. 5	82 5/8	83
dito van Ass. 6	46 3/4	

	27 Junij. pCt.	28 Junij
Polen.		
Aand. fl. 500	157 3/4	157 1/4
Obligatien 4		
Spanje.		
Obligatien 2 1/4	45	45
Obligatien 3	51 1/2	51 3/8
Binnenl. 3	49 1/8	
Amortisable		
Bew. Coup.		
Oostenr.		
Obl. Goll 5		
dito 4		
Obl. Metall. 5	56 3/4	57 1/8
Ob. Rente A. 5	79 3/8	79
Obl. Nation. 5	63 3/4	64 1/16
Obl. Metall. 2 1/2	28 7/8	29
Belgie.		
Certificaten 2 1/2		
Rothschild 2 1/2		
Portugal.		
Obligatien 3	46 11/16	46 7/8

27 Junij.

De markt was heden algemeen flaauw gestemd; van Nationale fondsen was dit vooral het geval voor 2 1/2 pCts.: van buitenlandsche waren Oostenrijksche circa 1 pCt. lager.

28 Junij.

Nationale fondsen waren heden nagenoeg onveranderd; van buitenlandsche waren de meeste soorten iets vaster gestemd, inzonderheid was dit het geval voor Oostenrijksche.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.